

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

София, 26 юни 1997 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Асен Манов

Членове: Младен Данаилов

Пенчо Пенев

Милчо Костов

Тодор Тодоров

Цанко Хаджистойчев

Александър Арабаджиев

Станислав Димитров

Георги Марков

Николай Павлов

при участието на секретар-протоколита Силвия Василева в закрито заседание, проведено на 26 юни 1997 г., разгледа конституционно дело №6/1997 г., докладвано от съдията Александър Арабаджиев.

Делото е образувано на 20 юни 1997 г. по искане на главния прокурор за установяване на противоконституционността на чл. 50, ал. 1 и 2 от Закона за пенсиите (ЗП), както и на предходните редакции на тази разпоредба. В искането са възпроизведени първоначалното съдържание на чл. 50 ЗП (изв., бр. 91 от 12 ноември 1957 г.), както и действащата редакция на разпоредбата, която е в сила от 1 юли 1994 г. (срв. Закон за изменение на Закона за пенсиите, приет от 56-о Народно събрание на 8 юни 1994 г., (ДВ, бр. 49 от 17 юни 1994 г.). Посочени са и направените междувременно изменения и допълнения и е отбелязано, че във всички редакции е

прокарван принципът за ограничаване или отнемане на правото на пенсия в случаите, когато пенсионерите получават доходи от трудова дейност, Поддържа се, че този законодателен подход противоречи на принципите, установени в чл. 51, ал. 1, чл. 57, ал. 1 и чл. 6, ал. 2 от Конституцията. Изложени са и съображенията, с оглед на които се иска установяване на противоконституционност на разпоредбата. Изтъква се, че правото на пенсия като вид осигурително право е гарантирано с чл. 51, ал. 1 от Конституцията, без упражняването му да е поставено в зависимост от упражняването на друго основно право, каквото е правото на труд, още повече че правото на пенсия възниква при наличието на определени обстоятелства, предвидени в Закона за пенсиите и веднъж упражнено, то е неотменимо съгласно чл. 57, ал. 1 от Конституцията. Отбелязва се още, че в противоречие с принципа, установен в чл. 6, ал. 2 от Конституцията, оспорената разпоредба разделя пенсионерите на две групи в зависимост от имущественото им състояние: а/ такива, на които правото на пенсия е ограничено или отнето, защото получават доходи от трудова дейност и б/ такива, на които правото на пенсия е запазено, въпреки че могат да получават доходи от други дейности или от имуществото си.

Конституционният съд намира, че искането е допустимо и следва да бъде прието за разглеждане по същество. То е направено от оправомощен съгласно чл. 150, ал. 1 от Конституцията субект на инициатива и цели упражняването на правомощие на Конституционния съд по смисъла на чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията. Предметът на искането включва действаща законова разпоредба, както и всички нейни предходни редакции. Без в искането да е изрично изтъкнато, допустимостта на втората му част може да бъде обоснована в тази фаза с действието на решение на Конституционния съд, с което евентуално се обявява за противоконституционна действащата разпоредба на чл. 50 ЗП, изменяща предходната редакция със същия предмет на регулиране (срв. Решение №

22 от 31 октомври 1995 г. по к.д. № 25/1995 г.). Още повече че искането се основава на твърдението, че "във всички редакции на този текст от Закона за пенсиите е прокарван принципът за ограничаване или отнемане на правото на пенсия в случаите, когато пенсионерите получават доходи от трудова дейност".

Предвид предмета на делото, на основание чл. 21, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността му Конституционният съд определя като заинтересувани страни Народното събрание, Министерския съвет, министъра на труда и социалната политика, министъра на финансите, Националния осигурителен институт, синдикалните организации КНСБ, КТ "Подкрепа", Общност на свободните синдикални организации в България, НП "Единство", Национален професионален съюз, Генерална централа на браншовите съюзи в България, Асоциация на демократичните синдикати, както и организации, извършващи доброволно пенсионно осигуряване - Пенсионно-осигурителна компания "Доверие", Социално-осигурителен фонд "Сила" АД и "Доброволен пенсионен фонд" АД - София.

На конституираните заинтересувани страни да се връчат копия от искането и от настоящето определение, като им бъде предоставена възможност да изразят становища по съществото на искането в 14-дневен срок.

Препис от настоящето определение да се връчи и на главния прокурор, които в същия срок може да изложи допълнителни съображения в подкрепа на искането.

По тези съображения и на основание чл. 19, ал. 1 ЗКС и чл. 21, ал. 1 и чл. 25, ал. 1, т. 1 ПОДКС Конституционният съд

ОПРЕДЕЛИ:

Допуска за Разглеждане по същество искането на главния прокурор на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 50, ал. 1 и 2 от Закона за пенсиите (ДВ, бр. 49 от 17 юни 1994 г.), както и предходните редакции на тези разпоредби (обн., изв., бр. 91 от 1957 г.; изв., бр. 51 от 1961 г.; ДВ, бр. 102 от 1967 г.; бр. 53 от 1975 г.; бр. 44 от 1984 г.; бр. 46 от 1989 г.; бр. 30 от 1990 г.; бр. 12 от 1991 г.; бр. 52 И 85 от 1992 г., и бр. 49 от 1994 г.).

Конституира като заинтересувани страни по делото Народното събрание, Министерския съвет, министъра на труда и социалната политика, министъра на финансите, Националния осигурителен институт, синдикалните организации КНСБ, КТ "Подкрепа", Общност на свободните синдикални организации в България, НП "Единство", Национален професионален съюз, Генерална централа на браншовите съюзи в България, Асоциация на демократичните синдикати, както и организации, извършващи доброволно пенсионно осигуряване - Пенсионно-осигурителна компания "Доверие ", Социално-осигурителен фонд "Сила" АД и "Доброволен пенсионен фонд" АД - София.

На заинтересуваните страни да се връчат копия от искането и от настоящето определение, като бъдат уведомени, че в 14-дневен срок могат да изразят писмени становища по съществото на искането.

Главният прокурор да бъде уведомен за настоящето определение и за възможността в същия срок да изложи допълнителни съображения в подкрепа на искането.

Председател: Асен Манов